

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Agroketens en Visserij

Gewasbescherming
Prins Clauslaan 8
Den Haag
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.minlnv.nl

Onze referentie

AKV/2010/6523

Uw referentie

2010Z14121

Datum 1 november 2010

Betreft Kamervragen over nieuw wetenschappelijk bewijs van de giftigheid van RoundUp

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u de antwoorden op vragen van het lid Thieme (PvdD) over nieuw wetenschappelijk bewijs van de giftigheid van RoundUp (2010Z14121)

1

Kent u het rapport 'GM Soy; Sustainable?; Responsible? ' ? 1)

Ja.

2 t/m 5

Bent u bekend met het feit dat een groot aantal wetenschappelijke onderzoeken erop wijst dat RoundUp en glyfosfaat, in hoeveelheden lager dan de aanbevolen hoeveelheid voor agrarisch gebruik, giftig en dodelijk zijn voor menselijke cellen, ze de werking van hormonen verstoren en effecten hebben op het DNA? Zo ja, waarom is het middel dan nog steeds toegestaan en wordt het op grote schaal gebruikt?

Bent u op de hoogte dat RoundUp en glyfosfaat, wederom met het gebruik van hoeveelheden die aanbevolen zijn, giftig en dodelijk zijn voor amfibieën en vissen? Zo ja, bent u van plan het gebruik van deze giftige stoffen sterk te beperken in verband met de verplichtingen vanuit de Flora-en Faunawet, de Kaderrichtlijn Water en de Natuurbeschermingswet? Zo nee, waarom niet?

Hoe oordeelt u over de bevindingen dat geboortefwijkingen en miskramen een sterke relatie vertonen met het gebruik van glyfosfaat en RoundUp?

Hoe oordeelt u over de bevindingen dat blootstelling aan glyfosfaat en RoundUp de kans op verschillende typen kanker sterk doet toenemen?

Een middel wordt alleen toegelaten als er bij gebruik volgens voorschrift geen onaanvaardbare risico's zijn voor mens, dier en milieu. Dat geldt ook voor RoundUp en glyfosfaat.

Een toelating is gebaseerd op een beoordeling van een uitgebreid dossier waarin aandacht is voor alle effecten zoals die zijn opgesomd in bovenstaande vragen (zoals celtoxiciteit, hormonale werking, effect op DNA, aquatox, effect op de reproductie en carcinogene werking). Bovendien is glyfosaat, als werkzame stof van gewasbeschermingsmiddelen, Europees onderzocht en op bijlage I van de gewasbeschermingsmiddelenrichtlijn 91/414/EEG geplaatst.

Agroketens en Visserij
Gewasbescherming

Datum
1 november 2010

Onze referentie
AKV/2010/6523

6

Kunt u inzicht geven in het gebruik van RoundUp en glyfosfaat in Nederland, zowel door overheidsdiensten als (agrarische)ondernemers en particulieren? Zo nee, waarom niet?

Het CBS inventariseert het gebruik van bestrijdingsmiddelen ongeveer elk 4e jaar. De laatste inventarisatie in de landbouw was over 2008. Het CBS inventariseert het gebruik in 56 gewassen, echter niet het gehele gebruik. In 2005 is voor het laatst een schatting gemaakt van het gebruik van glyfosaat in de verschillende gebruiksgebieden. Zie de tabel. Verder inventariseert de overheid jaarlijks de totaalafzet van glyfosaat in Nederland. De gemiddelde afzet in de afgelopen 6 jaar was circa 960 ton.

Sector/toepassingsgebied	Schatting omvang gebruik glyfosaat (kg)			Bron
	Ondergrens	Schatting	Bovengrens	
Akker- en tuinbouw (incl. akkerranden en glasopstanden)	165.070	190.000	345.000	CBS-enquête 2004
Droge slootbodems	18.000	23.000	28.000	Staats et al. (2002)
Grasland	97.000	176.200	270.000	LEI-BIN; dit rapport
Hoveniers (niet verhardingen)	10.000	23.000	50.000	Syncera (2005); dit rapport
Spoorwegen	4.000	6.000	10.000	CBS (2001) in Syncera (2005); dit rapport
Gebruik op verhardingen				
- overheden	25.000	25.000	25.000	Syncera (2005)
- particulieren (incl. gebruik op niet-verhardingen)	18.000	22.000	35.000	Vijftigschild et al, 2005; Syncera (2005); dit rapport
- bedrijven	112.000	144.000	176.000	Syncera (2005)
- woningbouwverenigingen	7.000	11.000	15.000	Syncera (2005)
- recreatie	1.000	1.500	2.000	Syncera (2005)
- verhardingen van land- en tuinbouwbedrijven	5.000	7.000	9.000	Syncera (2005)
Totaal (kg)	462.070	628.700	965.000	

7

Verstrekt u informatie aan verkopers en gebruikers over de nadelige effecten van het gebruik van RoundUp en glyfosfaat? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Aangezien de beoordeling van de mogelijke effecten, bij gebruik volgens voorschrift, heeft geleid tot een toelating zonder onaanvaardbare risico's voor mens, dier en milieu bij de voorgeschreven toepassing, is het niet noodzakelijk extra informatie aan verkopers en gebruikers te verstrekken (behalve de verplichte gevaarszinnen/pictogrammen).

Agroketens en Visserij
Gewasbescherming

Datum
1 november 2010

Onze referentie
AKV/2010/6523

8

Acht u het wenselijk dat een middel met bovengenoemde zeer giftige effecten het meest gebruikt middel tegen onkruid is? Zo ja, kunt u dat toelichten? Zo nee, wat bent u van plan hiertegen te doen?

Landbouwkundig gezien is in Nederland de werkzame stof glyfosaat een belangrijk herbicide. De reden hiervoor is dat glyfosaat een breedwerkend middel is dat onkruiden doodt die op een andere manier moeilijk te bestrijden zijn. Ook buiten de landbouw wordt glyfosaat toegepast, bijvoorbeeld om het spoor of verhardingen onkruidvrij te houden. Het middel is in Nederland toegelaten en daarmee worden de risico's voor milieu en volksgezondheid toelaatbaar geacht.

9

Bent u, met inachtneming van het bovenstaande, voornemens om het gebruik van RoundUp en glyfosfaat te verbieden of in ieder geval sterk aan banden te leggen? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?

Nee. RoundUp, en andere gewasbeschermingsmiddelen met de werkzame stof glyfosaat, zijn, na beoordeling door het College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden, toegelaten voor een aantal specifieke toepassingsgebieden. Dat betekent dat het risico voor mens, dier en milieu aanvaardbaar is. In algemene zin ben ik voorstander van geïntegreerde gewasbescherming waarbij pas chemische middelen worden ingezet als andere methoden tekortschieten.

DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE,

dr. Henk Bleker

1) GM Watch, Groundbreaking study shows Roundup link to birth defects,
16 september 2010